

**College van Gedeputeerde Staten
statenvoorstel**

Datum	: 8 mei 2012	Nummer PS: PS2012RGW08	
Afdeling	: FLO	Commissie	: RGW
Steller	: Fellingier/vVeelen/Rademaker	Portefeuillehouder	: Krol
Registratienummer	: 80AEDA81		

Titel : Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma (IGP) 2012-2019, Ruimtelijk Actieprogramma 2012-2015 (RAP.2) en Eindevaluatie RAP.1 2008-2011

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit	pag. 5-6
Toelichting	pag. 7-12

Bijlage(n):

1. Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma 2012-2019
2. Ruimtelijk Actieprogramma 2012-2015 (RAP.2)
3. Eindevaluatie Ruimtelijk Actieprogramma 2008-2011 (RAP.1)
4. Begrotingswijziging

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

De provincie is sterk in het regisseren van complexe samenwerkingscoalities rond de ontwikkelopgaven waar de regio voor staat. De ambitie om daarin initiatieven te nemen en samen met partners oplossingsgericht te werken, leeft sterk. In het Coalitieakkoord 2011-2015 ligt de wens besloten om als krachtig middenbestuur meer integraal en efficiënt te werken, ook op het vlak van gebiedsontwikkeling: *'Het op elkaar afstemmen van projecten biedt mogelijkheden om onze middelen efficiënter in te zetten'*, en *'Daar waar sprake is van een omvangrijke ruimtelijke opgave met meerdere belangen die het lokale niveau overschrijden, pakken wij onze rol op in de gebiedsontwikkeling'*. Hiertoe is voor integrale gebiedsontwikkeling structureel € 2 mln/jaar beschikbaar gesteld, en voor het uitvoeringsprogramma van de structuurvisie (Ruimtelijk Actieprogramma) eveneens structureel € 2 mln/jaar. Vanwege de sterke samenhang in ambitie, wordt voorgesteld beide structurele budgetten samen te voegen tot één budget IGP/RAP van € 4 mln/jaar structureel.

Voorgeschiedenis

In het verlengde van het Coalitieakkoord focust de Strategische Agenda provincie Utrecht op een langetermijnstrategie met regiopartners, gericht op duurzame ontwikkeling en behoud van de aantrekkingskracht van deze provincie, op behoud en versterking van de kernkwaliteiten en op uitgebalanceerde kwalitatieve groei. Dit heeft een heldere vertaling gekregen in vier ontwikkelopgaven: Utrecht topregio, Krachtige steden en dorpen, Vitaal landelijk gebied en Bereikbaar Utrecht. In de Ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie is aan deze ontwikkelopgaven op beleidsniveau inhoud gegeven. De vertaling naar beleidsrealisatie moet echter nog nader vorm krijgen, met scherpere op de integraliteit én heldere sturing.

Essentie / samenvatting

De ambitie uit het Coalitieakkoord t.a.v. de provinciale rol in gebiedsontwikkeling krijgt vertaling in het Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma 2012-2019 (IGP). Kenmerkend voor IGP-projecten is een integrale inzet op de nieuwe toekomst van een gebied, een provinciale inzet die 'er toe doet', commitment tussen provincie en partners over elkaars rol, en reëel zicht op uitvoering. Het IGP omvat momenteel 9 gebiedsprojecten. Inzet van IGP-middelen is voor enkele projecten al binnen de huidige coalitieperiode aan de orde, voor andere gebieden pas na 2015. Marktomstandigheden en commitment bij partners bemoeilijken langjarige programmering sterk. Wel is duidelijk dat in de beginjaren budget 'gespaard' moet worden voor de inzet op grote projecten (zoals de A12-zone) later. Jaarlijks wordt de stand van zaken bij de jaarrekening gemeld; 2-jaarlijks wordt de projectenlijst op actualiteit gezien, en eind 2015 wordt de tijdshorizon weer 4 jaar verlengd. Per project vindt besluitvorming over de daadwerkelijke inzet van IGP-investeringsbudget door uw staten plaats o.b.v. een Realisatieplan. In de voorbereidende stappen op het Realisatieplan kan procesgeld uit het IGP ingezet worden.

De uitvoering van de PRS 2013-2028 vindt mede plaats via het Ruimtelijk Actieprogramma 2012-2015 (RAP.2). Thema's benoemd in de PRS krijgen via het RAP.2 een operationele vertaling. Dit leidt tot heldere doorwerking in gemeentelijk én provinciaal beleid, tot actuele aandachtspunten voor de 4-jaarlijkse herijking van de PRS, én tot meer scherpte op het bereiken van samenhangende provinciale doelen bij integrale gebiedsontwikkeling.

De bevindingen uit de Eindevaluatie RAP.1 (2008-2011) zijn benut bij de voorbereiding van IGP en RAP.2. De projecten van RAP.1 zijn succesvol afgerond en financieel afgesloten.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Haalbaarheid en efficiëntie bij de realisering van provinciale doelen nemen toe. En het provinciaal ruimtelijk beleid blijft operationeel en actueel.

Financiële consequenties

- De middelen uit Coalitieakkoord 2011-2015 voor Gebiedsontwikkeling en Uitvoering PRS (beide € 2 mln/jaar structureel) worden vanwege de sterke samenhang in ambities samengevoegd tot één budget IGP/RAP van € 4 mln/jaar structureel.
- De middelen uit de stelpost Intensiveringen die in enig jaar niet geclaimd/besteed zijn voor IGP-projecten, worden toegevoegd aan de reserve Projecten en aldaar beschikbaar gehouden voor IGP-projecten in de periode 2012-2019. Overigens is deze werkwijze in afwijking van het gestelde in de Kadernota Begrotingen 2012-2015, waarin bepaald is dat t.a.v. structurele middelen niet-bestede middelen vrij vallen ten gunste van de Algemene middelen.
- Voor daadwerkelijke inzet van IGP-investeringsbudget op een IGP-project wordt een 'Realisatieplan' voorgelegd, op basis waarvan uw staten middelen beschikbaar kunnen stellen.
- Begrotingswijziging: t.b.v. IGP-projecten wordt structureel € 100.000/jaar voor procesgeld beschikbaar gesteld, ten laste van de stelpost Intensiveringen Coalitieakkoord 2011-2015 (m.u.v. jaarschijf 2012: € 50.000).
- Begrotingswijziging: t.b.v. RAP.2 wordt incidenteel € 2,2 mln voor de periode 2012-2015 beschikbaar gesteld, ten laste van de stelpost Intensiveringen Coalitieakkoord 2011-2015.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

Het voorliggende RAP.2 loopt vooruit op de definitieve vaststelling van de PRS eind 2012. Dit sluit aan op de ambities in het Coalitieakkoord om geen tijd te verliezen en beleidsrealisatie al in 2012 van start te laten gaan. In 2012 zal de inzet vanuit het RAP 2012-2015 zich vooral richten op de voor het provinciaal bestuur niet-controversiële beleidsthema's (bijv. bodemdaling veenweiden, vraag/aanbod kantorenmarkt, behoud historische buitenplaatsen, handreiking kwaliteit kernrandzones, inpassing

nieuwe weginfrastructuur). Na vaststelling van de PRS door uw staten eind 2012 kan het RAP.2 zo nodig worden bijgesteld o.b.v. de voortgangsrapportage 2012.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

Overwogen is om de vooronderzoeksfase van IGP-projecten onder te brengen bij het RAP, vanwege de focus op de PRS-doelen. Maar dit zou de transparantie van de sturing op IGP-projecten geweld aandoen. Bovendien richt het RAP zich weliswaar op uitvoering van een zeer breed beleidsdocument (de PRS), maar ook de PRS dekt niet alle provinciale doelen af.

Voorgesteld wordt

1. het Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma (IGP) 2012-2019, het Ruimtelijk Actieprogramma 2012-2015 (RAP.2) en de Eindevaluatie RAP.1 2008-2011 vast te stellen;
2. de middelen uit Coalitieakkoord 2011-2015 voor Gebiedsontwikkeling en Uitvoering PRS (beide € 2 mln/jaar structureel) samen te voegen tot één budget IGP/RAP van € 4 mln/jaar structureel;
3. de middelen uit de stelpost Intensiveringen die in enig jaar niet geclaimd/besteed zijn voor IGP-projecten, toe te voegen aan de reserve Projecten en aldaar beschikbaar te houden voor IGP-projecten in de periode 2012-2019;
4. voor daadwerkelijke inzet van IGP-investeringsbudget voor een IGP-project op basis van een 'Realisatieplan' te besluiten op het beschikbaar stellen van middelen;
5. de begrotingswijziging vast te stellen die er toe strekt dat t.b.v. IGP-projecten structureel € 100.000/jaar procesgeld beschikbaar wordt gesteld, ten laste van de stelpost Intensiveringen Coalitieakkoord 2011-2015 (m.u.v. jaarschijf 2012: € 50.000).
6. de begrotingswijziging vast te stellen die er toe strekt dat t.b.v. RAP.2 incidenteel € 2,2 mln voor de periode 2012-2015 beschikbaar wordt gesteld, ten laste van de stelpost Intensiveringen Coalitieakkoord 2011-2015.

Gedeputeerde Staten,

voorzitter, R.C. Robbertsen

secretaris, H. Goedhart

provincie :: Utrecht

Provinciale Staten van Utrecht in vergadering bijeen op maandag 2 juli 2012;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 8 mei 2012, afdeling FLO, nummer 80AED931;

Overwegende:

- dat het Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma (IGP) 2012-2019 en het Ruimtelijk Actieprogramma 2012-2015 (RAP.2) een sterke samenhang in ambitie kennen;
- dat bij integrale gebiedsontwikkeling vrijwel altijd sprake is van een grote wederzijdse afhankelijkheid tussen partners, de werkprocessen complex zijn, de marktomstandigheden het noodzakelijk maken kansen te pakken zodra die zich voordoen hetgeen een flexibele opstelling van partners vereist;
- dat daarom langjarig commitment van partners én tussen de partners van groot belang is;
- dat dit karakter van gebiedsontwikkelingsprojecten bijdraagt aan een zeer onzekere financiële programmering;
- dat zich een project kan aandienen dat in enig jaar een investering van de provincie vergt die uitstijgt boven het (structurele) jaarbudget;
- dat een gelijkmatige financiële programmering niet goed denkbaar is en ‘sparen’ wenselijk is;
- dat de monitoring en flexibiliteit rond zowel IGP 2012-2019 als RAP 2012-2015 het mogelijk maakt in te spelen op de actualiteit rond respectievelijk gebiedsprojecten en ruimtelijke thema's;
- het wenselijk is nu werkbudgetten beschikbaar te stellen, niet zijnde investeringsbudgetten;

Gelet op:

- de in het Coalitieakkoord 2011-2015 omschreven ambities t.a.v. de provinciale rol bij gebiedsontwikkeling;
- de in de Ontwerp Provinciale Ruimtelijk Structuurvisie omschreven ambitie tot uitvoering van het voorgenomen provinciaal ruimtelijk beleid.

Besluiten:

- Het Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma (IGP) 2012-2019, het Ruimtelijk Actieprogramma 2012-2015 (RAP.2) en de Eindevaluatie RAP.1 2008-2011 vast te stellen;
- De middelen uit Coalitieakkoord 2011-2015 voor Gebiedsontwikkeling en Uitvoering PRS (beide € 2 mln/jaar structureel) samen te voegen tot één budget IGP/RAP van € 4 mln/jaar structureel;
- De middelen uit de stelpost Intensiveringen die in enig jaar niet geclaimd/besteed zijn voor IGP-projecten, toe te voegen aan de reserve Projecten en aldaar beschikbaar te houden voor IGP-projecten in de periode 2012-2019;
- Voor daadwerkelijke inzet van IGP-investeringsbudget voor een IGP-project op basis van een ‘Realisatieplan’ te besluiten op het beschikbaar stellen van middelen;

- De begrotingswijziging vast te stellen die er toe strekt dat t.b.v. IGP-projecten structureel € 100.000/jaar procesgeld beschikbaar wordt gesteld, ten laste van de stelpost Intensiveringen Coalitieakkoord 2011-2015 (m.u.v. jaarschijf 2012: € 50.000);
- De begrotingswijziging vast te stellen die er toe strekt dat t.b.v. RAP.2 incidenteel € 2,2 mln voor de periode 2012-2015 beschikbaar wordt gesteld, ten laste van de stelpost Intensiveringen Coalitieakkoord 2011-2015.

Voorzitter,

Griffier,

1. Wettelijke grondslag

- Artikel 158 Provinciewet: college van GS voert het dagelijks bestuur van de provincie
- Artikelen 194 en 195 Provinciewet: GS doen een voorstel voor de begroting en PS stellen de begroting vast

2. Beoogd effect
Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma 2012-2019 (IGP)

De geambieerde provinciale rol krijgt vertaling in het Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma 2012-2019 (IGP). De inzet vanuit het IGP moet selectief worden gepleegd, want een budget van € 4 mln/jaar lijkt veel maar is zeer beperkt in verhouding tot de investeringsniveaus in gebieden. Daarom omvat het IGP 2012-2019 momenteel 9 gebiedsprojecten. Deze voldoen in ieder geval aan de volgende *criteria*: er is sprake van een doelbereik dat bestaande programma's te boven gaat (wat vraagt om gebundelde inzet vanuit verschillende programma's), en de provinciale inzet 'doet er toe' (zonder de extra provinciale inzet geen voortgang). De fase waarin deze projecten zich bevinden, verschilt sterk (van vooronderzoek t/m planuitwerkingsfase). Zeker in de vooronderzoeksfase en verkenningsfase is 'aftasting van ieders rol en realistische inschatting van realiseerbaarheid *in proces*'. Er wordt verwacht dat uiteindelijk alle projecten ook aan de volgende twee criteria voldoen: tussen provincie en partners bestaat overeenstemming over elkaars rol en inzet (op basis van commitment bij de partners zelf), en er is een reëel uitzicht op uitvoering van de gewenste gebiedsontwikkeling.

De IGP-*projecten* zijn de volgende:

1. Kop van Isselt, Amersfoort: transformatie bedrijventerrein naar binnenstedelijk woon/werkgebied, vergroot centrumgebied, uitplaatsing milieuhinderlijk bedrijf, recreatie met Eem als drager;
2. Stationsgebied Driebergen-Zeist: ontwikkeling van compact OV-knoop, tunnelkruising onder het spoor, poort tot de Stichtse Lustwarande, kwaliteitsimpuls op het vlak van economische ontwikkeling, mobiliteit, ruimtelijke ontwikkeling, recreatie, natuur en landschap;
3. Hart van de Heuvelrug-projecten en Vliegbasis Soesterberg: reconstructie van gebieden met oog op versterking natuur, recreatie, cultuurhistorie, zorg, wonen en werken; tevens heroverweging van de plannen om exploitatie sluitend te krijgen;
4. Hof van Breukelen: transformatie bedrijventerrein en stationsgebied naar woon/werkgebied, kwaliteitsimpuls binnenstedelijke ontwikkeling, P&R voorziening, recreatieve koppeling met Groene Hart;
5. Het Klooster, Nieuwegein: ontwikkeling blue-port, inpassing Nieuwe Hollandse Waterlinie, relatie A12-zone;
6. Utrecht Oostrand: inpassing ring/A27, versterken stad-landrelatie, bredere functieontwikkeling in combinatie met Utrecht Sciencepark en tramverbinding Uithof;
7. A12-zone Utrecht/Nieuwegein/Houten: verstedelijkingsambitie langere termijn, transformatie naar gemengd stedelijk gebied, revitalisering, verminderen barrièrewerking A12, verbeteren bereikbaarheid;
8. Noordelijke Randweg Utrecht: inpassing ring Utrecht, verbeteren bereikbaarheid, versterking stad-landrelatie, recreatiemogelijkheden, gebiedsontwikkeling;
9. Recreatieve Uitloopgebieden, Utrecht en Amersfoort: recreatieve voorzieningen in combinatie met andere functies, i.s.m. private partijen.

Het *motto* bij deze IGP-projecten is: alleen ga je wellicht sneller, maar samen kun je verder komen!

Binnen bovenstaande gebiedsprojecten kunnen enkele doelen bereikt worden via één of meer bestaand provinciale programma's vanuit de beleidsvelden (zoals SMPU, AVP, Kadernota Wonen/Binnenstedelijke Ontwikkeling). Om de toekomstkansen van deze gebieden integraal te kunnen oppakken én het doelbereik voor de provincie te optimaliseren, is het echter van groot belang binnen de provincie de *samenwerking en bundeling van inzet* (kennis, bestuurskracht, middelen) te zoeken. Want als de provincie in deze gebieden alleen via afzonderlijke programma's zou acteren, dan ligt inefficiëntie op de loer. Doelen worden dan onderling elkaars tegenstrevers, en samenwerkingsvoordelen blijven onbenut. Willen externe partijen de provincie herkennen als een slagvaardige partner, dan is gebundelde inzet vanuit meer provinciale programma's nodig. In die zin kunnen projecten uit het gebiedsprogramma Hart van de Heuvelrug gezien worden als een positief voorbeeld. Want dit is wat IGP-projecten beogen: de toekomstkansen van een gebied worden op een integrale wijze benaderd, met focus op provinciale doelbereiking.

Ruimtelijk Actieprogramma 2012-2015 (RAP.2) en Eindevaluatie RAP.1 2008-2011

De beleidsrealisatie van de PRS 2013-2028 geschiedt via doorwerking in gemeentelijk ruimtelijk beleid, via trajecten van andere beleidsterreinen, via integrale gebiedsprojecten (zie hierboven) én via het Ruimtelijk Actieprogramma 2012-2015 (RAP.2). Het RAP.2 gaat een operationele vertaling geven aan thema's die benoemd zijn in de PRS. Dit leidt tot meer helderheid over de gewenste doorwerking in gemeentelijk beleid én flankerend provinciaal beleid, biedt zicht op actuele aandachtspunten die aan de orde kunnen komen bij de 4-jaarlijkse herijking van de PRS, én brengt meer scherppte op thema's die ook binnen integrale gebiedsontwikkeling spelen. De focus is steeds gericht op het bereiken van samenhangende provinciale doelen.

De thema's worden opgepakt in 16 projecten en zijn opgehangen aan de 3 hoofdpijlers van de PRS: duurzame leefomgeving, vitale dorpen en steden, en versterking kwaliteit landelijk gebied.

Bij het Coalitieakkoord was voorzien dat het RAP ook integrale gebiedsontwikkeling zou programmeren en financieel ondersteunen; dit heeft geleid tot een afzonderlijk budget van € 2 mln/jaar. Het wordt nu als eerste stap op weg naar integraal werken gezien om deze ambitie direct te koppelen aan de ambitie van het IGP; twee gescheiden programma's zou de fragmentatie juist weer versterken. Dit is de reden waarom voorgesteld wordt beide structurele budgetten samen te voegen tot één structureel budget van € 4 mln/jaar. Hieruit wordt, op basis van de programmering in het RAP, jaarlijks budget beschikbaar gesteld ten behoeve van de thematische werkzaamheden.

De projecten van RAP.1 zijn succesvol afgerond en ook in financiële zin afgesloten. De bevindingen uit de Eindevaluatie Ruimtelijk Actieprogramma 2008-2011 (RAP.1) zijn benut bij de voorbereiding van IGP en RAP.2. Deze bevindingen liggen in het verlengde van de RAP-tussenevaluatie (april 2010) en dragen bij aan de inzichten van integrale gebiedsontwikkeling:

- Een ruimtelijk actieprogramma leidt tot versnelling van de beleidsrealisatie. De meerwaarde van de provincie komt vooral tot uiting bij complexe projecten die om een duidelijke regierol vragen.
- Sterkere sturing vooraf, gericht op het bereiken van provinciale doelen, leidt tot grotere effectiviteit. Aan slagkracht wordt gewonnen door bundeling van de inzet van bestuurskracht en middelen. Om plannen ook daadwerkelijk tot uitvoering te brengen is een steviger inzet nodig; dit pleit voor een integrale aanpak van gebiedsontwikkeling.

3. Argumenten

Bij integrale gebiedsontwikkeling is vrijwel altijd sprake van een *grote wederzijdse afhankelijkheid* tussen partners: slechts mét elkaar is daadwerkelijke uitvoering mogelijk. De werkprocessen zijn complex, en er wordt niet (meer) via standaardprocedures gewerkt. Dit geldt zowel voor projecten in het stedelijk gebied (veelal gericht op herstructurering en transformatie) als voor projecten in het

landelijk gebied (veelal gericht op het combineren van gebruiksfuncties). De huidige marktomstandigheden maken het noodzakelijk kansen te pakken zodra die zich voordoen. Vaak komt het er op neer dat er, vanuit een gedeelde integrale visie op de ontwikkeling van het hele gebied, deelprojecten worden ontwikkeld. Dynamische fasering van die deelprojecten is cruciaal, waarbij partners een flexibele opstelling moeten kiezen. Juist daarom is langjarig commitment van partners én tussen de partners van groot belang. Zeker nu gemeenten zich genoodzaakt zien scherp te prioriteren op de projecten waarop zij inzetten, en marktpartijen tegen de grenzen van externe financiering aanlopen.

Dit karakter van gebiedsontwikkelingsprojecten draagt eraan bij dat financiële programmering voor de komende jaren op voorhand omgeven is met grote onzekerheden. Daarom heeft de IGP-programmering voor de periode 2012-2019 een zeer globaal karakter. Dit is in evenwicht met het feit dat de provincie als beoogd partner bij een ontwikkelopgave vaak nog in onderhandeling is met de andere (mogelijke) partners, over ambities, rolverdeling en financiële participatie.

Enkele van de genoemde projecten zijn al binnen de huidige coalitieperiode aan de orde, andere gebieden pas na 2015. Hierbij kan een project zijn, zoals de A12-zone, dat naar verwachting in enig jaar een investering van de provincie vergt dat uitstijgt boven het (structurele) jaarbudget. Een gelijkmatige programmering van jaarlijks € 4 mln is in het geheel niet aan de orde, en in wezen dus ook niet wenselijk. Dit is de reden waarom wordt voorgesteld jaarlijkse budget te 'sparen' voor gebiedsprojecten die in enig jaar meer inzet vergen dan het jaarlijkse budget toestaat. Met daaraan gekoppeld het voorstel om besluitvorming door uw staten over de daadwerkelijke inzet van IGP-investeringsbudget per project te laten plaatsvinden op basis van een Realisatieplan dat wordt overeengekomen met de partners.

Zoals aangegeven, vergen enkele van de projecten op de IGP-projectenlijst wellicht al binnen 1 á 2 jaar daadwerkelijke inzet van IGP-investeringsbudget. Maar voor elk project geldt dat vóór het zover is, met de partners commitment bereikt zal moeten worden over achtereenvolgens ambities, intenties en daadwerkelijke participatie. En elk van de partners zal ook 'in eigen huis' overeenstemming moeten bereiken over diezelfde ambities, intenties en participatie. Daarom zijn in het IGP 4 beslismomenten benoemd, welke zoveel als mogelijk aansluiten bij de beslismomenten die ook bij onze toekomstige partners (gemeenten, marktpartijen) gangbaar zijn. De beslismomenten markeren de overgang naar een volgende fase, gebaseerd op beslisdocumenten:

- Fase 1: Vooronderzoekfase, af te sluiten met een door GS vast te stellen Startdocument dat de inhoudelijke scope vastlegt, aangeeft in welke mate voldaan kan worden aan de voorwaarden voor een IGP-inzet, en het proces in beeld brengt dat met partners zou moeten worden doorlopen.
- Fase 2: Verkenningsfase, af te sluiten met een door GS vast te stellen Projectplan (tkn aan PS), waarin zicht wordt geboden op het voorkeursalternatief, de intenties van partners tot financiële participatie helder zijn (vast te leggen in een overeenkomst) en de uitvoeringsstrategie verkend is.
- Fase 3: Planuitwerkingsfase, af te sluiten met een door PS vast te stellen Realisatieplan. Dit plan is helder over de realisatieprocedures, legt de prestatieverplichtingen van partners vast, en strekt tot beschikbaarstelling van budgetten door elk der partners.
- Fase 4: Realisatiefase, af te sluiten met de door PS vast te stellen Eindverantwoording. Hierin wordt het maatschappelijke eindresultaat én het financiële eindresultaat voorgelegd, met daarbij de 'eindafrekening'. Het eventuele positieve financiële resultaat van een project komt in beginsel ten goede aan de Algemene Middelen, tenzij PS bij hun besluit op het Realisatieplan in deze anders hebben besloten.

Het kan voorkomen dat projecten al een dusdanige voorgeschiedenis kennen dat de eerste fasen zeer snel doorlopen worden omdat al beslisdocumenten beschikbaar zijn die voldoen aan de vereisten van startdocument of projectplan (afsluiting fasen 1 en 2).

Vanwege de onzekerheid rond het verloop van de fasen van integrale gebiedsprojecten, én gezien de noodzaak van langjarig commitment tussen de provincie en haar partners, is gekozen voor een looptijd van het IGP over *twee coalitieperiodes*. Jaarlijks wordt de stand van zaken bij de jaarrekening gemeld. Tweejaarlijks (voor het eerst eind 2013) wordt de projectenlijst op actualiteit gezien, waarbij projecten kunnen afvallen en/of toegevoegd. En aan het begin van de nieuwe coalitieperiode (eind 2015) wordt de tijdshorizon weer met 4 jaar verlengd.

4. Kanttekeningen

- Een regelmatig beslag op de beschikbare jaarlijkse middelen voor IGP-projecten is ondenkbaar, en het zal voorkomen dat in een jaar behoefte is aan meer investeringsbudget dan het jaarlijkse budget toelaat. Daarom is voorgesteld om middelen die niet geclaimd/besteed zijn voor IGP-projecten, beschikbaar te houden voor IGP-projecten in de periode 2012-2019 (dit geldt niet voor het jaarlijkse procesgeld). Dit wijkt af van het gestelde in de Kadernota Begrotingen 2012-2015, waarin bepaald is dat t.a.v. structurele middelen niet-bestede middelen vrij vallen ten gunste van de Algemene middelen.

- Het RAP.2 beslaat de lopende coalitieperiode. De uitvoering van de PRS (2013-2028) gaat uiteraard ook na 2015 door. Daarom wordt eind 2015, aan het begin van een nieuwe coalitieperiode, het nieuwe RAP.3 vastgesteld. Daarmee geeft het RAP voeding aan de vierjaarlijkse herijking van de PRS. Via de jaarlijkse voortgangsrapportage van RAP.2 kan bijsturing op de inhoud van het programma plaatsvinden. Op deze wijze wordt ingespeeld op de actualiteit, waarbij de RAP-programmadoelen - verbonden met de PRS - ongewijzigd blijven.

5. Financiën

In het Coalitieakkoord is voor zowel integrale gebiedsontwikkeling als voor de uitvoering van de structuurvisie (PRS) structureel € 2,0 mln. per jaar beschikbaar gesteld. De daarbij aangegeven ambities krijgen een vertaling via het IGP en het RAP. Gezien de onderlinge samenhang van beide programma's, wordt voorgesteld beide structurele budgetten samen te voegen tot één structureel IGP/RAP-budget van € 4 mln/jaar. Uit dit budget worden gefinancierd: de daadwerkelijke uitvoering van de IGP-projecten (investeringsbudget), de proceskosten (t.b.v. vooronderzoek, haalbaarheidsstudie e.d.) die nodig zijn alvorens de provincie besluit tot daadwerkelijke participatie in een IGP-project, en de uitvoering van de in RAP.2 beschreven werkzaamheden.

Het is van groot belang de provinciale participatie in IGP-projecten over meerdere jaren te bezien: er kan behoefte bestaan aan langjarig commitment met een project, er kunnen 'pieken' ontstaan in het aantal projecten én het is denkbaar dat een incidenteel project in enig jaar groter investeringsbudget vergt dan het jaarbudget toestaat. Daarom wordt voorgesteld om de middelen uit de stelpost Intensiveringen die in enig jaar niet geclaimd of besteed zijn voor IGP-projecten, beschikbaar te houden voor IGP-projecten in de periode 2012-2019. Deze middelen zullen gelabeld worden toegevoegd aan de reserve Projecten. Overigens is deze werkwijze in afwijking van het gestelde in de Kadernota Begrotingen 2012-2015, waarin bepaald is dat t.a.v. structurele middelen niet-bestede middelen vrij vallen ten gunste van de Algemene middelen.

Omdat de financiële programmering van het IGP een zeer globaal karakter heeft, bevat het onderstaande overzicht van het kasritme geen uitwerking voor de IGP-projecten. In lijn hiermee wordt voorgesteld om uw besluit tot daadwerkelijke inzet van IGP-middelen per project te baseren op een Realisatieplan dat wordt overeengekomen met de partners.

Op basis van de nu bestaande inzichten is in onderstaande tabel het kasritme opgenomen van het IGP-procesgeld: €100.000 per jaar m.u.v. het aanloopjaar 2012, voor bijv. vooronderzoeken en haalbaarheidsstudies met partners.

De uitvoering van RAP.2 vergt een inzet van middelen die overeenkomt met de budgetten die per project in het RAP.2 zijn aangegeven. De wisseling in het kasritme is gebaseerd op een planning van de werkzaamheden binnen de projecten: €350.000 in 2012, €650.000 in 2013, €750.000 in 2014 en €450.000 in 2015. Het RAP.2 heeft een looptijd van 2012-2015, aansluitend bij de coalitieperiode. Aan het begin van een nieuwe coalitieperiode (eind 2015) wordt een nieuw RAP.3 opgesteld en wordt het nieuwe kasritme 2016-2019 bepaald.

Onderdeel	Bedragen x 1000					Wanneer budget	Gevolg budget einde jaar	2016 ev**
	2012	2013	2014	2015	Totaal			
Beschikbaar Structureel Budget	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 16.000	CA 2012 - 2015		€ 4.000
IGP 2012-2019								
9 projecten	€ 3.600	€ 3.250	€ 3.150	€ 3.450	€ 13.450	PS besluit per project	Toevoegen aan reserve Projecten tbv het IGP	*)
projecten bekend	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	PS besluit per project	Toevoegen aan reserve Projecten tbv het IGP	€ -
proces	€ 50	€ 100	€ 100	€ 100	€ 350	PS besluit juli 2012	Vrijval algemene middelen	€ 100
RAP.2 2012-2015	€ 350	€ 650	€ 750	€ 450	€ 2.200	PS besluit juli 2012	Vrijval algemene middelen	*)
Totaal	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 16.000			
*) nader te bepalen projecten en RAP.3								
**) gekozen is voor een looptijd van het IGP t/m 2019.								

6. Realisatie

IGP 2012-2019: Voor een enkel project zou binnen 1 of 2 jaar al een Realisatieplan aan uw staten kunnen worden voorgelegd dat strekt tot beschikbaarstelling van IGP-investeringsbudget. Het zicht op de jaren daarna moet nog scherper worden, vanwege het nog te ontwikkelen commitment met partners en het zoeken naar haalbaarheden in de huidige onzekere marktomstandigheden. Via een jaarlijkse voortgangsrapportage bij de jaarrekening wordt een overzicht geboden van de stand van zaken van lopende IGP-projecten. Tweejaarlijks wordt de lijst bezien op actualiteit, en aan het begin van de volgende coalitieperiode (eind 2015) wordt de tijdshorizon van het IGP met 4 jaar verlengd.

RAP 2012-2015: De thema's zoals opgenomen in RAP.2 worden direct na vaststelling door PS ter hand genomen. Via een jaarlijkse voortgangsrapportage kan gedachtewisseling tussen GS en PS plaatsvinden over de wijze waarop het provinciaal ruimtelijk beleid operationeel gemaakt kan worden én aansluit bij de actualiteit.

7. Juridisch

n.v.t.

8. Europa

De voorliggende besluiten hebben geen directe gevolgen die gerelateerd kunnen worden aan Europese regelgeving. Bij besluitvorming door uw staten over provinciale inzet van investeringsbudget in concrete projecten, zal de Europese regelgeving nadrukkelijk betrokken worden.

9. Communicatie

De communicatie rond het IGP 2012-2019 en het RAP 2012-2015 zal zich voornamelijk richten op de doelgroep gemeenten en overige samenwerkingspartners. Ten eerste omdat zij nodig zijn om beide programma's tot een succes te maken en ten tweede omdat deze groep (van elkaar) kan leren hoe we de ruimte in de regio ontwikkelen. Met IGP en RAP wordt duidelijk hoe de provincie ruimtelijke ontwikkeling daadwerkelijk in gang wil zetten. Als er concrete resultaten zijn die zich lenen voor bredere communicatie, pakken we dit groots aan: ruimtelijke ontwikkeling is een belangrijke kerntaak van de provincie en concrete resultaten lenen zich uitstekend om onze rol aan een groter publiek bekend te maken.

10. Bijlagen

- Begrotingswijziging
- Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma 2012-2019 (IGP)
- Ruimtelijk Actieprogramma 2012-2015 (RAP.2)
- Eindevaluatie Ruimtelijk Actieprogramma 2008-2011 (RAP.1)

Artikelsgewijze toelichting

n.v.t.